

BAYAT

No 07 (635)

Bəhrəm FƏRMANZADƏ

ÖMRÜ ŞAIRLƏRİN ƏLLİYƏ ÇATMIŞ

"Şairlər ölürlər yaz yağışından"
məqaləsinin müəllifi Mahir Qarayevə

Dünyanın qarışib
Başı, a qardaş,
Qələmi götürem
Əlimə yatmir.
Neyləyim, neyləyim
Yaşı a qardaş,
Əsil şairlərin
Əlliye çatmir.

Durna qatarıdı
Düzülüb gedir.
Sözləri süzgəcdən
Süzülüb gedir.
Əlleri dünyadan
Üzülüb gedir.
Ömrü şairlərin
Əlliye çatmir.

Dərdi sözünüzün
Olub olmazın.
Eldar Baxışın,
Sabır Almasın,
Qara Vaqifin,
Şair Yılmاسın
Şeir elə qatdı
Başını, qardaş.

Axan göz yaşını
Silə bilmədik
Danışa bilmədik,
Güle bilmədik.
Çoxunun qədrini,
Bile bilmədik.
Ömrü şairlərin
Əlliye çatmir.

Sürgündə, məhbəsdə,
Dəmir qəfəsdə.
Boranda, qarda,
Nə bilim harda?
Qırı bilmədilər,
Şair amalın.
Əlliye çatmadı
Ömrü, ay Allah,
Malik Fərruxun,
Namiq Kamalın.

Əli təbiətli,
Lorka ürəkli.
Cavan şairlərin,
A qardaş, vallah,
Bir çiçək əzməyə,
Bir quş vurmağa,
Əlleri silaha
Tətiyə çatmir.
Bəs niyə, görəsen,
Bəs niyə, Allah
Ömrü şairlərin
Əlliye çatmir.

Bir qadın ağlayır,
Gözü qabarlı.
Ölmün şairə
Yolu kəsədi.
Ölüm aramızdan
Vaxtsız apardı
Aslan Kəmərlini,
Sərdar Əsədi.

Fironlar, fatehlər,
Tiranlar belə.
Qalxa da göylərin
Yeddi qatına.
Bəlkə də Allaha
Yaxındır deyə,
Şairlər yüksələn
Pilləyə çatmir.
İlahi, bilmirəm,
Görən, bəs niyə
Ömrü şairlərin
Əlliye çatmir.

Bu
Yer, bu Gök
Üzündə qərib.
Əllisində qərib,
Yüzündə qərib.
Şairlər dünyanın
Dərdini dərib
Şairlər ölürlər
Yaz yağışından

MƏMMƏD ARAZ

Sındırı məni də, sındırı baba,
Sındırı bu kəlmə-kötür adamlar.
İndi isə yanımdan səssiz-səmirsiz,
Oyana, bu yana ötür adamlar.

Dolanır bu dünya başıma baba,
Dolanır tarixin təkəri kimi.
Qarışib gözümüzün yaşına baba,
Axır dərdli-dərdli Həkəri kimi.

Gözümüzdə qaralır palçıqlı damlar,
Yurdundan olana dünya mağardı.
Doğma ocağından olan adamlar,
Sizin dərdinizdən saçım ağardı.

Dünyanı dağıdan böhtandi, şərdi,
Quzu tək olanlar işsə taxıldı.
Böyükdür, ay baba, dünyanın dərdi,
Düşmən hiyləgerdi, qonşu paxıldı.

Təmizdi cibim də, boşdu mədəm də,
Şəş ayağım bağlanıb, baba yekdəyəm.
Kimə neyləyəcək, kimə hədəmdə,
Mən özüm bilirəm mən nə kökdəyəm.

Yanır ocağında yaşım, ay baba,
Qızdırıb bu odun istisi kimi.
Yaman dumanlıdır başım, ay baba,
Bir acı sıqaret tüstüsü kimi.

VƏTƏN

Arada ayrılıq, iki yüz ildi,
Qardaşın-qardaşdan əli üzüldü.
Hicran göz yaşına dönüb süzüldü,
İradə, mətanət, dözsünsən, Vətən!

Sərhəd məftilindən tikandı yaxan
Sinəmdə qıvrılıb Araszan axan,
Bu taydan o taya həsrətlə baxan,
Vüsəlin gözləyən gözümsən, Vətən!

Ömür tək əriyən yolumda şamsan,
Muraza can atan arzusan, kamsan,
Nağıllı gecəsən, qərib axşamsan,
Sən sənin, sən mənim özümsən, Vətən!

TANRI YAZAN ALIN YAZIM BELƏYİMİŞ

Bənövşəni kol dibində yoxladım,
Novruz gülün sübh çağında qoxladım,
Qızıl gülün budağında yuxladım,
Mənim meylim çəmənəymış, güləymiş.

Sel apardı suyum gələn novu da,
Bərəsində vurammadım ovladığım ovu da,
Möhtac idim bircə ovuc qovuda,
Yönü demə qismətimin yeləymiş.

Sinəm üstə qəm sazını köklədi,
Ağ günümə dərd şəlesi yüklədi,
Tələ qurdubələk məni təklədi,
Tanrı yazan alın yazım beləymiş.

MUĞAM

*Muğam cənnətinin "Dədə Qorqud" u Xan
əmi Şuşinskiyin əziz xatirəsinə ithaf edirəm.*

Muğam bulağından süzülüb gələn,
Cabbarın, Seyidin, Xanın səsidi.
Hər bulaq asdıqca sinəmi dələn,
Yanıqlı, "Qarabağ" şikəstəsi"di.

Ağabala köklənib "Zabul"un üstə,
Elə köklənib ki, özünü sıxmır.
Fatma oxuyanda "Kəsmə şikəstə",
Ürəyim böyüyür cahana siğmir.

Niyaməddin özünü oda toxudu,
Özün də, bizi də yandırıb ahi.
Niyaməddin "Şahnaz" oxudu,
Qulaq asanların nəydi günahı?!

Sabir oxuyanda ruhum titrəyir,
Əriyir səsində dağ, dərə qardaş.
Bir gözəl başını köksümə əyir,
Hey qulaq asdıqca "Şüstər"ə qardaş.

Hopupdu muğama Canəli qanı,
Əlibaba muğamda işiqdi, nurdu.
Muğamla fəth etdi bütün dünyani,
Alim ürəklərdə bir yuva qurdı.

Sən onda atəşə, sən bir oda bax,
"Mənsuriyyə" dil açıb, elə səslənib.
Yaqubda gücə bax, istedadə bax,
Elə bil sinəsi üstə bəslənib.

Sənətdə olmalı bu meyar, çəki,
Arif oxuyanda bağrıma basdırı.
Zirvədə tökülen şələlə təki,
Qədirin səsindən özümü asdırı.

Muğam möcüzədi, muğam sehrdir,
Dədə Süleyman da elə yüklenib.
Tanrıının səsinə vuran möhürü,
Ürəyi "Dəştə"nin üstə köklənib.

Muğam möcüzədi-meydani dardı,
Muğam ədalətin, haqqın səsidir.
Muğamda ilahi qüdrəti vardi,
O, xeyrin şər üstə qələbəsidir!

LƏNƏTLƏNMİŞ EVDİ - BU EV

Hər otaqda xəstə yatıb,
Yatan dəstə-dəstə yatıb.
Yatan tikan üstə yatıb,
Lənətlənmiş evdi - bu ev.

Yox "İncili", "Quran"ı da,
Yox sübhü də, toranı da,

Yox bir arxa duranı da,
Lənətlənmiş evdi - bu ev.

Yox urvadı, darısı da,
Yox çəpəri, barısı da.
Yox ağbirçək qarısı da,
Lənətlənmiş evi - bu ev.

Taqət qoldan, dizdən düşüb,
Ahil, cavan üzdən düşüb,
Allah bu ev gözdən düşüb,
Lənətlənmiş evdi - bu ev.

CƏLLAD KÖTÜYÜ

Bir sehrli xalıyam
İlmə-ilmə söküldüm.
Palid idim a qardaş,
Şimşək vurdu büküldüm.
Budaq-budaq budandım,
Yarpaq kimi töküldüm.
Günün günortasında
Kölgəmizi kəsdilər.

Od oğluyam odam mən,
Gel od götür gözümden.
Çox imtahan vermişəm,
Dəyanətdən düzümdən.
Yaş yerinə a qardaş,
Araz axır gözümden.
Gaşımız altdan axan,
Selimizi kəsdilər.

Düşmən oldu sağımız,
Zindan oldu solumuz.
Qıffıllandı dilimiz,
Zəncirləndi qolumuz.
Əridik qəm içində
Bağlandı haqq yolumuz,
Haqq-ədalət söyləyən
Dilimizi kəsdilər.

Yad xışına qoşulan,
Yüz illərlə kəl olduq.
Axdiq yadlar cibinə,
Qızıl olduq, ləl olduq.
Süfrəmizdə tamarzi,
Biz uzanan əl olduq.
Cəllad kötüyü üstə,
Əlimizi kəsdilər.

MƏNİ QINAMAYIN, MƏNİ AY ELLƏR!

Məni təkləyibdi,
Dərdim yağı tək.
Bir dərd gəzdirirəm
Boyunbağı tək.
Məni qınamayıñ,
Məni, ay ellər.

Sürməm nə gözə,
Qoşa düşməyir.
Cütłənmiş zərim də
Qoşa düşməyir.
Dərdimi yaxınım
Başa düşməyir.
Məni qınamayıñ
Məni, ay ellər.

Haqsızım çox oldu,
Haqli sayımdan.
Atdiğım oxum da
Çıxmır yayımdan.
Qismətim beləymiş,
Tale payımdan
Məni qınamayıñ,
Məni, ay ellər!